

1998. május 3.

A közös valuta

bevezetéséhez szükséges

követelmények teljesítése

Az Európai Unió elképzeléseinek középpontjában a monetáris unió létrehozása állt, amit az alapító szerződések is nyomatékosítottak. Az Unió definíciója azonban nem csak a tagállamok közti nyitott határokat, az EUROPOL létrehozását, a személyek és az áruk szabad mozgását jelentette, hanem a közös valuta megalkotását és útnak indítását is.

A közös fizetőeszköz ügye 1992-ben vált a leghatározottabbá, amikor is a Maastrichti Szerződés (Szerződés az Európai Unióról) megfogalmazta a közös pénz bevezetésének szükségességét. A szerződés a monetáris unió véglegesítését írta elő, és rendelkezéseket hozott a valuta létrehozásáról, aminek időhatárt is szabott, egészen pontosan 1999-et jelölték meg a kibocsátás évének. A szerződés aláírói figyelmet szenteltek a közös valuta stabilitásának elérésére is, emiatt konvergencia-feltételeket állapítottak meg. A kritériumok az érintett ország GDP-jére, a hosszú lejáratú államkötvények kamatlábjának mennyiségére, az éves költségvetési hiányának, és államadósságának mértékére vonatkozott. Az első fázist a szempontok rögzítése és felügyelete képezte, majd ezután kezdődhetett az aktívabb folyamat.

1999-ig számos állomás, szerződéskötés és megegyezés vezetett az euró bevezetéséhez. 1994-ben létrehozták az Európai Monetáris Intézetet (EMI), mely az EKB jogelődjét képezte. A szervezet a nemzeti bankok monetáris politikáját vezényelte. A Maastrichti Szerződés rendelete és felhatalmazása szerint az EMI-nek függetlennek kellett lennie. Az EMI indította el a valuta létrehozását, így ez az organizáció képezte a kiindulópontot.

1995-ben az Európai Tanács a madridi ülésén döntött a folytatásról. Az eseményen vált hivatalossá a valuta neve (euró), és végül létrehoztak egy forgatókönyvet az 1999-ben kezdődő indulásról és a tagállamok áttéréséről az egységes valutára. A bankjegyek külsejét mindenképpen meg kellett formálni, ezért alkotói pályázatot írtak elő.

Az eredményről és a nyertesről 1996-ban számolt be az EMI, amikor is bemutatta az euróbankjegy pályázatának díjnyertesét. A papírpénz után az érmék küllemét is meg kellett határozni, az erről szóló elképzelést 1997-ben véglegesítette az amszterdami Tanács. Az elfogadott kompozíció szerint az érme egyik oldalán egy egységes európai oldal található, a másikon egy nemzeti felület, amelynek megalkotása nemzeti hatáskör alá került.

1997-ben Amszterdamban az Európai Tanács jóváhagyásával összegezték a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályait és kötelezettségeit. A Paktum elsősorban a költségvetési fegyelmet írta elő, amit a GMU országai nem hagyhattak figyelmen kívül. Az SNP betartásának nyomon követését az Európai Bizottságra ruházták rá.

1998-ra világossá vált, melyek azok az országok, amelyek abszolvták a konvergencia-feltételeket. Első körben 11 tagállam vált alkalmassá, így ezen országok bevezethették a közös valutát. Fontos azonban hozzátenni, hogy a fejlettebb országok közül az Egyesült Királyság és Dánia nem igényelték a közös fizetőeszköz használatát, valamint Görögország és Svédország képtelenek voltak minden pontnak megfelelni.

1998-ban létrehozták az EKB-t és a Központi Bankok Európai Rendszerét, felváltva az EMI-t, amely lehetővé tette a GMU harmadik szakaszának kezdetét, amely a bevezetéshez vezető legbiztosabb út volt. Az eurószimbólum és a név kiválasztása után, és a formajegyek véglegesítésével 1998. május 3-án dőlt el, melyek lesznek az első ízben közös valutát bevezető országok.

Végül 11 tagállam volt képes a kritériumok teljesítésére:
Ausztria, Belgium, Finnország, Franciaország, Hollandia,
Írország, Luxemburg, Németország, Olaszország, Portugália
és Spanyolország.

Források

<https://eur-lex.europa.eu/HU/legal-content/summary/euro-adoption.html>

https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/pages/publication6730_hu.pdf

https://hu.wikipedia.org/wiki/Eur%C3%B3#Az_eur%C3%B3_t%C3%B6rt%C3%A9nete

<https://www.mnb.hu/letoltes/evf43-euro-hu.pdf>

<https://jogkodex.hu/doc/7996946>

<http://dieip.hu/wp-content/uploads/2012-1-02.pdf>

